

RIKSDAGENS SVAR 4/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet samt vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till 2004 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lag om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet samt vissa lagar som har samband med den (RP 138/2004 rd).

Beredning i utskott

Ekonomiutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (EkUB 1/2006 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har antagit följande lagar:

Lag

om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde och definitioner

Denna lag gäller utövande av inkvarteringsverksamhet och förplägnadsverksamhet.

I denna lag avses med

1) *inkvarteringsverksamhet* yrkesmässigt tillhandahållande av möblerade rum eller andra inkvarteringslokaler för kunder som behöver tillfällig inkvartering,

2) *förplägnadsverksamhet* yrkesmässig servering av mat eller dryck till allmänheten för att avnjutas i en sådan livsmedelslokal som avses i livsmedelslagen (23/2006),

3) *inkvarteringsrörelse* en byggnad, en lokal eller ett annat driftställe där inkvarteringsverksamhet utövas,

4) *förplägnadsrörelse* en livsmedelslokal där förplägnadsverksamhet utövas,

5) *utövare av inkvarteringsverksamhet* den som utövar inkvarteringsverksamhet,

6) *utövare av förplägnadsverksamhet* den som utövar förplägnadsverksamhet,

7) *resande* en person som i syfte att få inkvartering anländer till en inkvarteringsrörelse,

8) *resandes make eller maka* en resandes äkta make eller maka eller en person som lever med resanden under äktenskapsliknande förhållanden eller i ett registrerat partnerskap,

9) *gruppresa* en resa som ordnats på förhand och i vilken deltar en grupp resande, samt

10) *ledare för en gruppresa* en resande som är ledare för resande som deltar i en gruppresa eller en person som företräder researrangören.

Med förplägnadsverksamhet avses i denna lag också servering av mat eller dryck endast till personalen vid en sammanslutning, stiftelse eller inrättning eller till någon annan begränsad per-

sonkrets (*personalrestaurang*). På personalrestauranger tillämpas dock inte 3 och 4 §.

När det gäller ordnande av offentliga tillställningar i inkvarterings- och förplägnadsrörelser tillämpas lagen om sammankomster (530/1999), om tillställningarna inte hör till rörelsens normala verksamhet.

I fråga om hemlighållande, utlämnande och annan behandling av personuppgifter tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och personuppgiftslagen (523/1999), om inte något annat bestäms i denna lag.

Bestämmelser om skyldighet att göra anmälan till den kommunala hälsoskyddsmyndigheten finns i hälsoskyddslagen (763/1994). Bestämmelser om godkännandeförfarandet för livsmedelslokaler finns i livsmedelslagen.

2 §

Begränsningar av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på

1) boendeservice inom socialvården som tillhandahålls av sådana privata serviceproducenter som avses i lagen om tillsyn över privat socialservice (603/1996),

2) inkvartering i transportmedel i anslutning till transport,

3) tillhandahållande av fritidsbostäder eller andra inkvarteringslokaler endast för personalen vid en sammanslutning, stiftelse eller inrättning, och inte heller på

4) servering av livsmedel eller alkoholfria drycker till kunder, om verksamheten är obetydlig jämfört med verksamhetsutövarens övriga näringsverksamhet i samma affärslokal.

3 §

Förplägnadsrörelserns öppettider

En förplägnadsrörelse får öppnas tidigast klockan 5, och den får hållas öppen till klockan 2. Om alkoholdrycker serveras i en förplägnadsrörelse (*serveringsställe*) och det har bestämts att serveringen av alkoholdrycker på serverings-

stället eller i en avdelning av det skall upphöra tidigare än klockan 1.30, skall serveringsstället eller dess avdelning stängas senast en halv timme efter serveringstidens slut.

Ett serveringsställe får hållas öppet mellan klockan 2 och 4, om serveringstiden för serveringsstället i enlighet med särskilda bestämmelser har förlängts efter klockan 1.30. Serveringsstället skall då stängas senast en halv timme efter serveringstidens slut.

Nya kunder får tas emot i förplägnadsrörelsen senast en halv timme före den föreskrivna stängningstiden.

4 §

Anmälan om förlängning av öppettiden

Om inte något annat följer av 3 § 1 mom. får en förplägnadsrörelse på basis av en anmälan enligt 2 mom. hållas öppen också mellan klockan 2 och 5, förutsatt att alkoholdrycker inte serveras eller intas i förplägnadsrörelsen under denna tid och en förlängd öppettid är nödvändig med tanke på turisttrafiken, personer på arbetsresa eller i arbete eller av annan grundad anledning. I sin anmälan till polisen om förlängning av öppettiden skall utövaren av förplägnadsverksamhet uppge hur ordningen och säkerheten beaktas i verksamheten.

En utövare av förplägnadsverksamhet skall senast två veckor före den planerade förlängningen av öppettiden för förplägnadsrörelsen lämna in en skriftlig anmälan till polisinspektionen i det härad inom vars verksamhetsområde rörelsen är belägen. Av anmälan skall framgå

1) i fråga om utövaren av förplägnadsverksamhet firma samt företags- och organisationsnummer, förplägnadsrörelsens besöksadress samt kontaktpersonens namn, telefonnummer och övriga kontaktuppgifter,

2) den förlängning av öppettiden som avses gälla för förplägnadsrörelsen och grunderna för förlängningen,

3) huruvida avsikten är att den förlängda öppettiden skall iakttas tills vidare, en bestämd tid eller under en viss tillställning, samt

4) huruvida den förlängda öppettiden gäller hela förplägnadsrörelsen, en avdelning eller någon annan uttryckligen angiven del av den.

På basis av anmälan kan polisinrättningen meddela detaljerade föreskrifter om utövande av förplägnadsverksamhet mellan klockan 2 och 5.

Polisinrättningen kan förbjuda att öppettiden förlängs, om det finns grundad anledning att misstänka att den förlängda öppettiden orsakar oskäligen olägenheter för boendemiljön eller allvarliga störningar i den allmänna ordningen och säkerheten.

5 §

Rätt att välja kunder och trygghet av ordningen

En utövare av inkvarterings- och förplägnadsverksamhet och rörelsens personal har rätt att vägra en person tillträde till rörelsen, om det finns grundad anledning till detta av skäl som hänför sig till upprätthållandet av ordningen eller rörelsens verksamhetsidé. Verksamhetsutövaren och rörelsens personal har också rätt att vägra servera en kund mat eller dryck och vid behov avlägsna honom eller henne, om han eller hon stör andra kunder eller annars orsakar störningar i rörelsen eller inte uppfyller de villkor som ställts för tillträde. Bestämmelser om förbud mot diskriminering finns i 6 § i lagen om likabehandling (21/2004).

För att upprätthålla ordning och säkerhet kan utövaren av inkvarterings- och förplägnadsverksamhet i rörelsen och dess omedelbara närhet tillsätta ordningsvakter som avses i lagen om ordningsvakter (533/1999). Polisinrättningen i det härad inom vars verksamhetsområde inkvarterings- och förplägnadsrörelsen är belägen kan bestämma att verksamhetsutövaren för en bestämd tid eller tills vidare skall tillsätta ett tillräckligt antal ordningsvakter i rörelsen och dess omedelbara närhet, om det har förekommit upprepade ordningsstörningar i rörelsens verksamhet eller om det för upprätthållandet av ordning och säkerhet annars finns särskilda skäl i anslutning till rörelsens verksamhet för detta.

6 §

Resandeanmälan och uppgifter om resande

En utövare av inkvarteringsverksamhet ansvarar för att det görs en anmälan om resanden (*resandeanmälan*). För resande som deltar i en gruppresa kan det göras gemensam resandeanmälan. Av anmälan skall i fråga om utövaren av inkvarteringsverksamhet framgå firma samt företags- och organisationsnummer och inkvarteringsrörelsens besöksadress. I resandeanmälan skall följande uppgifter antecknas (*uppgifter om resande*):

1) resandens fullständiga namn och finska personbeteckning eller om sådan saknas födelse-tid samt medborgarskap,

2) fullständigt namn och finsk personbeteckning eller om sådan saknas födelse-tid för make eller maka samt minderåriga barn som följer med resanden,

3) resandens adress,

4) det land från vilket resanden anländer till Finland,

5) numret på resandens resedokument, samt

6) den dag resanden anlände till inkvarteringsrörelsen och den dag han eller hon lämnar inkvarteringsrörelsen, om dagen är känd.

Dessutom kan resanden i resandeanmälan uppgi om inkvarteringen hänför sig till fritid, arbete, möte eller något annat.

Bestämmelserna i 1 mom. 1 och 3 punkten gäller också sådana i 1 § 2 mom. 10 punkten avsedda ledare för en gruppresa som företräder researrangören.

Bestämmelserna i 1 mom. 4 punkten gäller inte resande som är bosatta i Finland. Bestämmelserna i 1 mom. 5 punkten gäller inte nordiska medborgare eller resande som är bosatta i Finland.

Resanden skall med sin underskrift styrka uppgifterna om resanden i resandeanmälan. Ledaren för en gruppresa kan dock på de resandes vägnar som deltar i gruppresan underteckna en gemensam resandeanmälan enligt 1 mom. De personer som avses i 1 mom. 2 punkten behöver inte underteckna resandeanmälan.

En utövare av inkvarteringsverksamhet eller rörelsens personal skall i samband med inkvarteringen kontrollera resandens identitet genom resedokumentet eller på något annat tillförlitligt sätt eller, om en gemensam resandeanmälan enligt 1 mom. har gjorts, enbart identiteten för ledaren för gruppresan. Detta moment gäller inte resande som är bosatta i Finland eller personer som avses i 1 mom. 2 punkten.

7 §

Resanderegister

En utövare av inkvarteringsverksamhet kan med hjälp av automatisk databehandling eller manuellt föra ett register över de uppgifter om resande som avses i 6 § 1 och 2 mom. (*resanderegister*). Uppgifterna om resande och resanderegistret används för att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt för att förebygga och utreda brott och för att sammanställa statistik.

En utövare av inkvarteringsverksamhet får använda uppgifter om resande och resanderegister för kundservice och direktmarknadsföring, om den resande inte utnyttjat sin förbuds rätt enligt 30 § i personuppgiftslagen.

8 §

Utlämnande av uppgifter om resande till polisen samt förvaring och utplåning av resandeanmälningar och uppgifter om resande

En utövare av inkvarteringsverksamhet skall utan hinder av bestämmelserna om sekretess i fråga om utlännningar utan dröjsmål tillställa polisinskrifningen i det härad inom vars verksamhetsområde verksamhetsutövarens inkvarteringsrörelse är belägen de uppgifter om resande som avses i 6 § 1 mom. Uppgifterna om resande kan också förmedlas elektroniskt till polisinskrifningen.

Polisen har rätt att av utövaren av inkvarteringsverksamhet få uppgifter om resande enligt 6 § 1 mom. också i fråga om andra resande än sådana som avses i 1 mom., om uppgifterna behövs för tjänsteuppdrag.

Utövaren av inkvarteringsverksamhet skall förvara resandeanmälningarna och uppgifterna om resande i ett års tid från den dag då resandeanmälningarna undertecknades. Efter det skall de förstöras. I resanderegistret skall uppgifterna om resande förvaras i ett års tid från det att de infördes. Efter det skall de utplånas. I fråga om utplåning av uppgifter som används för kundservice och direktmarknadsföring tillämpas dock 29 § i personuppgiftslagen.

9 §

Utlämnande av uppgifter om resande till andra myndigheter

En utövare av inkvarteringsverksamhet och polisen skall utan hinder av bestämmelserna om sekretess på begäran lämna behövliga uppgifter om resande som avses i 6 § 1 mom. till

1) gränsbevakningsväsendet för gränsbevakning, gränskontroller samt för gränsbevakningsväsendets övriga lagbestämda uppdrag,

2) tullverket för förebyggande, avslöjande och utredning av tullbrott samt utförande av gränskontroller,

3) räddningsmyndigheterna för räddningsverksamhet,

4) hälsoskyddsmyndigheterna för förebyggande av smittsamma sjukdomar.

10 §

Tillämpning av lagen på dem som driver campingplatser och personer som anländer till campingplatser

Det som i 6—9 § bestäms om utövare av inkvarteringsverksamhet gäller också dem som driver i 18 § i lagen om friluftsliv (606/1973) avsedda campingplatser och andra för liknande inkvartering avsedda områden.

Det som i 6 § bestäms om resande, makar och minderåriga barn som följer med resande gäller också personer som i syfte att få inkvartering anländer till områden som avses i 18 § i lagen om friluftsliv. Det som bestäms i 6 § 3 mom. skall tillämpas på motsvarande sätt.

11 §

Tillsyn

Polisinrättningarna i häradet utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag inom sitt verksamhetsområde.

12 §

Tvångsmedel

Om en utövare av inkvarteringsverksamhet åsidosätter en skyldighet enligt 6 § 1 mom. eller 8 eller 9 §, skall polisinrättningen efter att ha fått kännedom om saken ålägga utövaren att fullgöra sin skyldighet inom utsatt tid.

Om ett åläggande som meddelats med stöd av 1 mom. inte har iakttagits, kan polisinrättningen meddela ett nytt åläggande och förena det med vite samt bestämma att det skall dömas ut så som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

Om en utövare av förplägnadsverksamhet upprepade gånger och i väsentlig grad bryter mot bestämmelserna i 3 och 4 § om öppettider eller om utövandet av inkvarterings- och förplägnadsverksamhet har medfört oskäligen olägenheter för boendemiljön eller allvarliga störningar i den allmänna ordningen och säkerheten, kan polisinrättningen ge verksamhetsutövaren en varning. Om verksamhetsutövaren trots varningen inte rättar sitt förfarande, kan polisinrättningen förbjuda förlängning av öppettiden enligt 4 § eller för viss tid förbjuda utövandet av verksamheten helt eller delvis. Verksamhetsförbudet får inte gälla längre än i tre månader.

13 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet 1) bryter mot bestämmelserna om öppettider i 3 eller 4 §, eller

2) åsidosätter sitt i 6 § 1 mom. föreskrivna ansvar för att det görs en resandeanmälan, skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *förseelse mot bestämmelserna om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet* dömas till böter.

Bestämmelser om straff för diskriminering finns i 11 § 9 kap. i strafflagen (39/1889).

Bestämmelser om straff för personregisterbrott finns i 38 kap. 9 § i strafflagen och för personregisterförseelse i 48 § 2 mom. i personuppgiftslagen.

Den som bryter mot ett åläggande som meddelats med stöd av denna lag och som förenats med vite kan inte dömas till straff för samma gärning.

14 §

Ändringssökande

Ändring i ett beslut som har meddelats med stöd av denna lag söks hos förvaltningsdomstolen så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett i denna lag avsett beslut om förbud mot förlängning av öppettiden och om verksamhetsförbud för viss tid skall iaktas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Besvärsmyndigheten skall behandla ett ärende som gäller verksamhetsförbud för viss tid i brådsökande ordning.

15 §

Ikraftträdandebestämmelser

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs förordningen av den 19 april 1991 om inkvarterings- och förplägnadsrörelser (727/1991) jämte ändringar.

Lag

om ändring av 15 § i hälsoskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 15 § i hälsoskyddslagen av den 19 augusti 1994 (763/1994), sådan denna paragraf lyder delvis ändrad i lagarna 1223/2002 och 253/2005, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

15 §	härad inom vars verksamhetsområde lokalen är belägen och räddningsmyndigheten i området. Polis- och räddningsmyndigheterna har rätt att närvara när en inspektion utförs.
<i>Behandling av anmälan och föreskrifter som meddelas den anmälningsskyldige</i>	
Inkomna anmälningar om inkvarteringslokaler samt eventuella inspektionsbesök i sådana lokaler skall meddelas polisinrättningen i det	Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 1 § i lagen om ordningsvakter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 april 1999 om ordningsvakter (533/1999) 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 622/2003, som följer:

1 §	setts att övervaka ordning och säkerhet (<i>ordningsvakt</i>) har i sitt uppdrag samt om hur en sådan person skall godkännas för uppdraget, till den del något annat inte bestäms i nämnda lagar eller i någon annan lag.
<i>Tillämpningsområde</i>	
I denna lag bestäms om de skyldigheter och befogenheter som den som med stöd av lagen om sammankomster (530/1999), lagen om friluftsliv (606/1973), sjömanslagen (423/1978), ordningslagen (612/2003) eller lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet (/) har ut-	Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 22 februari 2006